

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЗАКАРПАТСЬКИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

СХВАЛЕНО

Вченою радою
КЗ «ЗІППО» ЗОР
«12» січня 2026 р.,
протокол № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. директора Комунального
закладу «Закарпатський інститут
післядипломної педагогічної
освіти» Закарпатської обласної
ради

Сивохоп Я.М.
(прізвище та ініціали)

**ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації педагогічних працівників
закладів загальної середньої освіти
«ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ
У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ
З НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ/ІНТЕГРОВАНИХ КУРСІВ
СОЦІАЛЬНОЇ І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ
ВІДПОВІДНО ДО ДЕРЖАВНОГО СТАНДАРТУ
БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ»**

Розробник: Комунальний заклад «Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти» Закарпатської обласної ради (Шевчук В.В., завідувачка навчально-методичного кабінету практичної психології, соціальної роботи та моніторингу якості освіти Комунального закладу «Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти» Закарпатської обласної ради).

Напрямок підвищення кваліфікації: оцінювання навчальних досягнень учнів у Новій українській школі з навчальних предметів/інтегрованих курсів відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти.

Розроблено на основі типової програми: Типова програма підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.10.2022 № 904).

Термін дії програми: з 19.01.2026 до 30.12.2030 року.

Рецензенти:

Сивохоп Ярослав, кандидат педагогічних наук, доцент, виконуючий обов'язки директора Комунального закладу «Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти» Закарпатської обласної ради.

Грабовська Тетяна, кандидат фізико-математичних наук, доцент, заступник директора з навчально-методичної роботи та моніторингу якості освіти, доцент кафедри теорії і методики професійної освіти та інноваційних технологій Комунального закладу «Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти» Закарпатської обласної ради.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми. Програма «Оцінювання навчальних досягнень учнів у Новій українській школі з навчальних предметів/інтегрованих курсів соціальної і здоров'язберезувальної освітньої галузі відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти» (далі – Програма) розроблена згідно із сучасними викликами суспільства й освіти. Актуальність розроблення та впровадження Програми зумовлена швидкими змінами в соціально-економічному, політичному житті країни, викликами глобалізації, цифровізації, поступовим переходом до децентралізації суспільства. Сучасний вчитель закладу освіти має бути готовим до роботи за державними освітніми стандартами в контексті реформування системи освіти, у тому числі виконання заходів щодо реалізації євроінтеграційних процесів у галузі освіти, інклюзивного підходу, посилення ролі цифрових технологій в організації освітнього процесу та активного використання технологій дистанційного навчання.

Програму укладено відповідно до положень законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», постанов Кабінету Міністрів України, зокрема від 21 серпня 2019 року № 800 (зі змінами) «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», від 30 вересня 2020 р. № 898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р, професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225), інших нормативно-правових актів у сфері освіти та з урахуванням стратегії європейської інтеграції, кращих міжнародних і вітчизняних практик професійного розвитку педагогів.

Цільова група: учителі предметів/інтегрованих курсів соціальної і здоров'язберезувальної освітньої галузі закладів загальної середньої освіти, які забезпечують реалізацію Державного стандарту базової середньої освіти.

Обсяг (тривалість): 15 год (0,5 кредита ЄКТС).

Особливості реалізації програми. Теоретична складова Програми реалізовується через лекції, відеолекції, вебінари, відеоконференції тощо. Практична складова – через практикуми, навчальні тренінги, семінари, майстер-класи тощо. Навчальні заняття в синхронному режимі при дистанційній формі навчання проводяться з використанням спеціального програмного забезпечення для проведення вебконференцій з обов'язковою участю слухачів. Інші види занять в асинхронному режимі проводяться в різних форматах. Самостійна робота слухачів передбачає пошук, опрацювання навчальних матеріалів відповідно до запропонованих завдань,

створення групових проєктів тощо. Здійснюється самостійна робота в позанавчальний час.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна (очна, заочна, дистанційна), дуальна.

Мета підвищення кваліфікації: розвиток професійних компетентностей педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, необхідних для здійснення оцінювання навчальних досягнень учнів у Новій українській школі з навчальних предметів/інтегрованих курсів соціальної і здоров'язберезувальної освітньої галузі відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти.

Завдання підвищення кваліфікації:

забезпечити розвиток загальних і професійних компетентностей вчителів закладів загальної середньої освіти;

поглибити й розширити знання вчителів закладів загальної середньої освіти з теорії і практики навчання, що забезпечує якісні зміни в організації освітнього процесу та створює передумови для інноваційних перетворень у сучасній шкільній системі;

активізувати розвиток значущих професійних якостей вчителів закладів загальної середньої освіти;

удосконалити вміння вчителів закладів загальної середньої освіти організувати педагогічну діяльність відповідно до основних напрямів державної політики, її європейського вектора розвитку;

поглибити й розширити теоретичні знання про принципи, функції, підходи, методи і прийоми оцінювання навчальних досягнень учнів.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться (відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом МОН України від 29 серпня 2024 року № 1225): психологічна компетентність (Б1), прогностична компетентність (Г1), оцінювально-аналітична компетентність (Г3).

Очікувані результати підвищення кваліфікації охоплюють:

Знання й розуміння:

принципів, функцій, об'єктів оцінювання;

підходів (бального, вербального, рівневого) до вираження оцінки;

структури Свідоцтва досягнень, характеристик навчальної діяльності, сформованих відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом базової середньої освіти;

концептуальних і методичних особливостей різних видів оцінювання;

сутності формувального оцінювання, стратегій здійснення формувального оцінювання;

методів і прийомів для організації різних видів оцінювання, розвитку в учнів здатності до самооцінювання і взаємооцінювання результатів навчання.

Уміння:

здійснювати різні види оцінювання результатів навчання учнів (формульальне, поточне, підсумкове);

організувати оцінювальну діяльність на основі самооцінювання взаємооцінювання;

формулювати об'єктивні й зрозумілі для учнів навчальні цілі, визначати критерії оцінювання;

застосовувати формульальне оцінювання з метою підтримки учнів в освітньому процесі, забезпечувати компетентнісний та особистісно орієнтований підходи в навчанні;

добирати й використовувати завдання для оцінювання результатів навчання учнів відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти; адаптувати або вдосконалювати їх відповідно до освітніх потреб і можливостей учнів;

створювати умови для формування в учнів уміння здійснювати рефлексію власної навчальної діяльності;

обирати відповідні навчальні методи для визначення навчальних потреб учнів, розвитку їх самостійності й взаємодії, відслідковування прогресу в навчанні та перевірки розуміння;

планувати урок, який підтримує освітній процес з використанням інструментів формульального оцінювання;

прогнозувати ефективність застосування елементів формульального оцінювання у власній педагогічній діяльності.

Диспозиції (цінності, ставлення):

здійснення професійної діяльності з урахуванням принципів дитиноцентризму, розвитку особистості, педагогіки партнерства;

здатність критично оцінювати вітчизняний і зарубіжний досвід з проблеми оцінювання результатів навчання учнів;

готовність застосувати нові підходи до оцінювання результатів навчання учнів у сучасній школі, мотивація до розроблення нових інструментів оцінювання (паперових, цифрових) власної педагогічної діяльності.

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації: підсумковий тест з 15 запитань (прохідний бал – 9).

Документ про підсумки підвищення кваліфікації: сертифікат про підвищення кваліфікації.

Вартість. 375 грн.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назва навчальних тем	Кількість годин
----------------------	-----------------

	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ					
Тема 1.1. Компетентісно орієнтоване оцінювання в базовій середній освіті: від таксономії цілей до Свідоцтва досягнень	2	–	–	–	2
Тема 1.2. Формувальне оцінювання як інструмент розвитку учня: педагогічні техніки, зворотний зв'язок, само- та взаємооцінювання	–	4	–	–	4
Разом за модулем	2	4	–	–	6
МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ОЦІНЮВАННЯ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ					
Тема 2.1. Сучасні підходи до оцінювання результатів навчання: міжнародні дослідження, стандарти та інклюзивні практики	2	–	2	–	4
Тема 2.2. Оцінювання ключових компетентностей і наскрізних умінь учнів у соціальній і здоров'язберезувальній освітній галузі: шкільна система, автономія та оцінювальна культура	–	4	–	–	4
Разом за модулем	2	4	2	–	8
Підсумкові заходи	–	–	–	1	1
Усього	4	8	2	1	15

Програмою передбачено інтерактивні лекційні заняття.

Особливістю практичних занять є виконання вправ, проведення досліджень, аналіз конкретних ситуацій і розв'язання професійних кейсів.

Самостійна робота передбачає індивідуальну роботу над проектами, підготовку доповідей, розроблення навчально-методичних матеріалів чи виконання інших видів діяльності відповідно до змісту програми.

Підсумковими заходами є тестування, захист проектів, презентація індивідуальних портфоліо, самооцінювання, які сприятимуть комплексній оцінці засвоєння матеріалу й формуванню навичок систематизації та аналізу отриманих знань, диференційовані за групами учасників.

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Тема 1.1. Компетентісно орієнтоване оцінювання в базовій середній освіті: від таксономії цілей до Свідоцтва досягнень

Оцінювання та оцінка. Принципи оцінювання. Вимоги законодавства щодо академічної доброчесності під час оцінювання результатів навчання учнів, механізми її забезпечення. Функції та форми оцінювання. Об'єкти оцінювання: ключові компетентності, наскрізні вміння, результати навчання.

Основні види оцінювання: формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне), державна підсумкова атестація. Критерії та шкали (підходи) оцінювання. Орієнтовна рамка оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти. Свідоцтво досягнень.

Практика та інструменти оцінювання. Поточне й підсумкове оцінювання. Таксономія навчальних цілей.

Тема 1.2. Формувальне оцінювання як інструмент розвитку учня: педагогічні техніки, зворотний зв'язок, само- та взаємооцінювання

Формувальне оцінювання. Сутність формувального оцінювання. Навчальні цілі й критерії успіху. Зворотний зв'язок, методи отримання вчителем зворотного зв'язку щодо сприймання та розуміння учнями навчального матеріалу. Самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів. Педагогічні техніки, методи й прийоми формувального оцінювання та інструменти його здійснення (паперові, цифрові тощо) під час вивчення предметів та інтегрованих курсів соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі. Оцінювання результату й процесу групової форми діяльності (парна, командна тощо). Рефлексивне оцінювання.

МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ОЦІНЮВАННЯ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

Тема 2.1. Сучасні підходи до оцінювання результатів навчання: міжнародні дослідження, стандарти та інклюзивні практики

Розроблення та аналіз завдань для оцінювання результатів навчання учнів відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти. Міжнародний досвід з проблеми оцінювання (PISA, TIMSS тощо). Особливості оцінювання учнів з особливими освітніми потребами. Адаптація методів і прийомів оцінювання відповідно до потреб учнів з особливими освітніми потребами. Зв'язок оцінювання з індивідуальною програмою розвитку.

Тема 2.2. Оцінювання ключових компетентностей і наскрізних умінь учнів у соціальній і здоров'язбережувальній освітній галузі: шкільна система, автономія та оцінювальна культура

Система оцінювання результатів навчання учнів у школі: відкритість і прозорість системи оцінювання; правила і процедури; особистісна відповідальність учнів за результати навчання. Автономія закладу освіти у розробленні власної системи, планів оцінювання. Оцінювання ключових компетентностей і наскрізних умінь учнів у соціальній і здоров'язбережувальній освітній галузі. Удосконалення навичок учителів, учнів і батьків/осіб, які їх замінюють, з оцінювання.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

З метою закріплення здобутих знань, формування практичних навичок та перевірки розуміння матеріалу учасники виконують практичні завдання, які відповідають тематиці програми та очікуваним результатам навчання.

Орієнтовні типи практичних завдань:

аналіз ситуацій/кейсів (розбір професійних ситуацій з практики учасників; вирішення педагогічних задач; обговорення варіантів дій в етичних або конфліктних ситуаціях) тощо;

розробка методичних матеріалів (створення планів уроків, занять, тренінгів; розробка презентацій, дидактичних матеріалів; написання алгоритмів дій або інструкцій);

практичні тренінгові вправи (рольові ігри (моделювання ситуацій); робота в групах, парах);

проектна робота (розробка та презентація мініпроектів);

виконання тестових/діагностичних завдань (рефлексійні анкети, опитування, самооцінювання);

робота з нормативними документами (аналіз змін у законодавстві; оцінка відповідності освітньої діяльності вимогам державних стандартів) тощо.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 19.01.2026).

2. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.02.2020 № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення: 19.01.2026).

3. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text> (дата звернення: 19.01.2026).

4. Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898: станом на 02.09.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/898-2020-п> (дата звернення: 19.01.2026).

5. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників: постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 19.01.2026).

6. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти»: наказ МОН України від 29.08.2024 № 1225. URL: <https://surl.lu/fnzntl> (дата звернення: 19.01.2026).

7. Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти: наказ МОН України від 09.08.2024 № 1120. URL: <https://surl.li/emjekn> (дата звернення: 19.01.2026).

8. Методичні рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти: наказ МОН України від 01.04.2022 № 289. URL: https://ru.osvita.ua/legislation/Ser_osv/86195/ (дата звернення: 19.01.2026).

Основна література

1. Фідкевич О. НУШ. Теорія і практика формувального оцінювання у 1-2 класах: Навчально-методичний посібник / О. Фідкевич, Н. Бакуліна. – К.: Генеза, 2020. 63 с.

2. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / za zag. red. H. M. Bibik. Київ: Літера ЛТД, 2019. 208 с.

3. Онопрієнко О. В. Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів: сутність і методика здійснення / О. В. Онопрієнко // Український педагогічний журнал. 2016, № 4. С. 36-42.

4. Щербак О. І., Софій Н. З., Бович Б. Ю. Теорія і практика оцінювання навчальних досягнень: Навчально-методичний посібник / За наук. ред. О. І. Щербак. Івано-Франківськ: «Лілея-НВ», 2014. 136 с.

Інтернет-ресурси

1. Публікації Українського інституту розвитку освіти. URL: <https://uied.org.ua/publikaczii/>